

Verkkokatsauksia 28/2013

Sisällys

Tiivistelmä	1
1 Tutkimuksen tausta	1
2 Uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuminen	2
3 Huolestuneisuus väkivallasta	6
4 Omaisuusrikosten kohteeksi joutuminen	8
Kirjallisuus	10
Liitteet	11

Yhteystiedot

Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos
Pitkäsillanranta 3 A, 5. krs
PL 444, FI-00531 Helsinki
Puh. 029 5665300
Fax. 029 5665365

Sähköposti etunimi.sukunimi@om.fi

Reino Sirén & Petri Danielsson & Janne Kivivuori

Suomalaiset väkivallan ja omaisuusrikosten kohteena 2012

Kansallisen rikosuhritutkimuksen tuloksia

Tässä raportissa esitetään kansalliseen rikosuhritutkimukseen (KRT) perustuvia tietoja uhkailujen, fyysisen väkivallan sekä omaisuusrikosten kohteeksi joutumisesta sekä väkivallan pelosta vuonna 2012. Kansallinen rikosuhritutkimus on nimetön, 15–74-vuotiaille suunnattu kysely, johon vastasi 7 746 henkilöä.¹

Tiivistelmä

- Noin joka kymmenes suomalainen 15–74-vuotias oli vuoden aikana joutunut läimäisyyn tai sitä vakavamman väkivallan kohteeksi.
- Nuoret kokivat fyysistä väkivaltaa selvästi vanhempia ikäryhmiä enemmän.
- Miesten ja naisten väkivaltakokemukset olivat yhtä yleisiä, mutta painottuivat eri tavoin. Naiset kokivat väkivaltaa useammin työtehtävissään ja kotonaan, miehet ravintoloissa ja julkisilla paikoilla.
- Joka kolmas 15–74-vuotias oli vuoden aikana pelännyt joutuvansa väkivallan uhriksi iltaisin kodin ulkopuolella. Neljä sadasta oli pelännyt joutuvansa perheenjäsenen väkivallan kohteeksi.
- Naisista huomattavasti useampi kuin samanikäisistä miehistä vältti jotakin kotinsa lähistöllä olevaa paikkaa väkivallan uhan vuoksi.
- Polkupyörävarkaudet ja autoihin kohdistuneet vahingonteot olivat yleisimmät yksityisomaisuuteen kohdistuneet omaisuusrikokset. Noin joka kymmenennestä polkupyörän omistavasta kotitaloudesta oli vuoden aikana anastettu pyörä.
- Maksukorttinsa luvatonta käyttöä tai rahojen anastamista tiiltä, samoin kuin henkilötietojen väärinkäyttöä tai urkintaa, oli vuoden aikana kokenut alle kaksi prosenttia vastaajista.

1 Tutkimuksen tausta

Rikostilastot ja muut viranomaislähteet kuvaavat väkivallan ja muiden rikosten yleisyyttä puutteellisesti, koska vain pieni osa rikoksista tulee poliisin tai muiden viranomaisten tietoon. Rikoksista ilmoittaminen riippuu muun muassa siitä, määrittävätkö ihmiset heihin kohdistuneet teot rikoksiksi ja haluavatko he, että tekijä joutuu teostaan vastuuseen. Viranomaisilastot kuvaavat varsin luotettavasti esimerkiksi vakavaa väkivaltaa, mutta lievän väkivallan ilmitulo on paljon sattumanvaraisempaa. Toisaalta viranomaiskontrollin teho ja suuntautuminen sekä lainmuutokset vaikuttavat tekojen ilmituloon ja tilastoitumiseen.

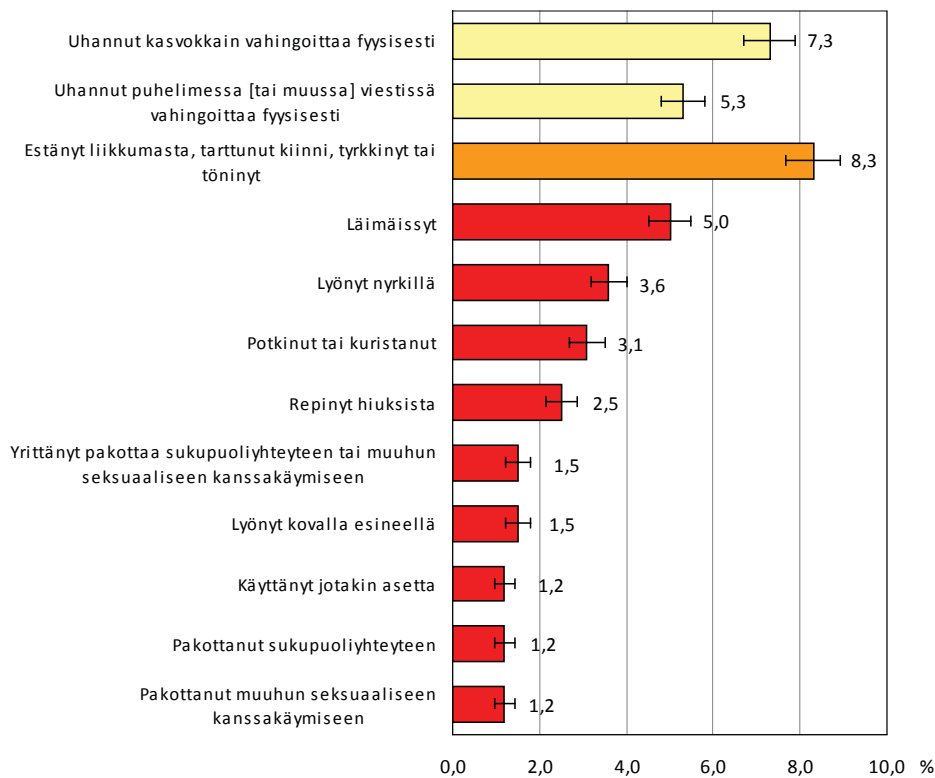
Edellä mainituista syistä on tärkeää saada myös viranomaislähteistä ja -tilastoista riippumatonta ja niitä täydentävää tietoa kansalaisten turvallisuudesta. Väestöön kohdistuvat haastattelu- ja kyselytutkimukset ovat keino tuottaa tällaista tietoa. Niillä voidaan selvittää, miten yleistä uhkaavan käyttäytymisen ja väkivallan kokeminen tai muiden rikosten kohteeksi joutuminen tosiasiallisesti on. Tutkimuksissa voidaan myös saada tietoja sellaisista tekojen piirteistä, joita ei kirjata tilastoihin. Lisäksi kyselyissä voidaan selvittää, miten suureksi huolenaiheeksi ihmiset kokevat väkivallan ja muun rikollisuuden elinympäristössään.

¹ Kyselyn ensiraportti julkaistiin 23.1.2013. Tuolloin raportoitiin kyselyn tulokset suomen- ja ruotsinkielisten vastaajien osalta, koska muunkielisiä koskeva aineisto ei vielä ollut käytettävissä. Tämä päivitetty versio sisältää myös muut kuin suomen- ja ruotsinkieliset. Lisäksi prevalenssitietoja on tarkistettu epäselvien vastausten osalta.

Suomessa uhritutkimuksia on tehty 1970-luvulta alkaen ja systemaattisesti vuoden 1980 jälkeen (Heiskanen 2002; Sirén ym. 2010). Tässä raportissa esitetään uuden kansallisen rikosuhritutkimuksen (KRT) tuloksia (suunnittelusta ks. Sirén 2011). Tutkimuksen aineisto kerättiin posti- ja internet-kyselynä syksyllä 2012 ja alkuvuodesta 2013. Raportissa esitettävät tiedot koskevat 15–74-vuotiaiden, Suomessa pysyvästi asuvien henkilöiden kokemaa väkivaltaa ja omaisuusrikkoksia (ks. liite 1. Kyselyn toteutus ja aineisto). Kyselyn tulokset eivät ole suoraan vertailukelpoisia edellisiin uhritutkimuksiin, koska sekä tietosisältö että tietojen keruutapa poikkeavat aikaisemmasta. Kehityssuuntien kuvaaminen mahdollistuu, kun KRT toistetaan. Kysely on suunniteltu vuoden välein toistettavaksi.

2 Uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuminen

Väkivallan yleisyys. Uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutumista selvitettiin esittämällä vastaajalle luettelo uhkailua tai väkivaltaa sisältävistä teoista. Vastaajilta kysyttiin, oliko joku tuttu tai tuntematon henkilö käyttäytynyt vastaajaa kohtaan mainituilla tavoilla viimeisen 12 kuukauden aikana. Teot ulottuvat sanallista tai kirjallisista uhkailuista asetta käyttäen tehtyyn fyysiseen väkivaltaan. Kysytyt teot ja niiden yleisyys on esitetty kuviossa 1. Kuviossa esiintyvät värit vastaavat raportissa käytettävää kolmijakoa uhkailu (vaaleankeltainen), liikkumisen estäminen, kiinni tarttuminen tai töniminen (oranssi) sekä vähintään läimäisyyn käsittävä fyysinen väkivalta (punainen).

Kuvio 1 Vuoden aikana uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet 15–74-vuotiaat tekotyypeittäin (% ja 95 % luottamusväli). Kuvion värit vastaavat raportissa käytettävää jaottelua uhkailu (kelt.), liikkumisen estäminen, kiinni tarttuminen tai töniminen (oran.) sekä läimäisyä vakavampi fyysinen väkivalta (pun.).

Seuraavassa väkivaltakokemuksia on tarkasteltu kolmena väkivaltatyyppinä lähemmin ja niin, että sukupuoli- ja ikäryhmäkohtaiset tiedot on myös esitetty². Uhkailut, joihin ei ole liittynyt uhrin ja tekijän fyysistä kontaktia, on erotettu omaksi kategoriakseen. Liikkumisen estämiset, kiinnitarttumiset ja tönimiset, joissa tulkintaeroja teon luonteesta saattaa esiintyä, on myös erotettu omaksi ryhmäkseen. Käsitys siitä, mitkä teot ovat tahallista

vahingoittamista, on subjektiivista ja voi vaihdella tekijästä ja olosuhteista riippuen. On todettu, että tekojen tulkitseminen väkivallaksi riippuu myös tekijän ja uhrin sukupuolesta (Kivivuori ym. 2012). Vähintään läimäisyyn tai lyömisen sisältäneitä tekoja voidaan pitää väkivallan mittarina, jossa subjektiivisten tulkintaerojen rooli on vähäisempi kuin lievemmässä väkivallassa.

² Tietoja yksittäisten tekotyyppien esiintyvyydestä sukupuolen ja iän mukaan on raportoitu liitetäulukossa 1.

Läimäisyn tai sitä vakavamman väkivallan kohteeksi oli joutunut vuoden aikana noin kahdeksan prosenttia vastaajista³. Lukuun sisältyvät myös seksuaalista väkivaltaa kokeneet. Liikkumisen estämistä, kiinni tarttumista tai tönimistä, mutta ei vakavampaa väkivaltaa, oli vastaajista kokenut vajaa neljä prosenttia. Samoin vajaata neljää prosenttia oli uhattu kasvokkain tai muulla tavalla vahingoittaa fyysisesti (taulukko 1).

Miesten ja naisten väkivaltakokemukset ovat yhtä yleisiä: uhkailuja kokeneita oli miesten ja naisten keskuudessa yhtä paljon, samoin fyysisen väkivallan kokemuksia.

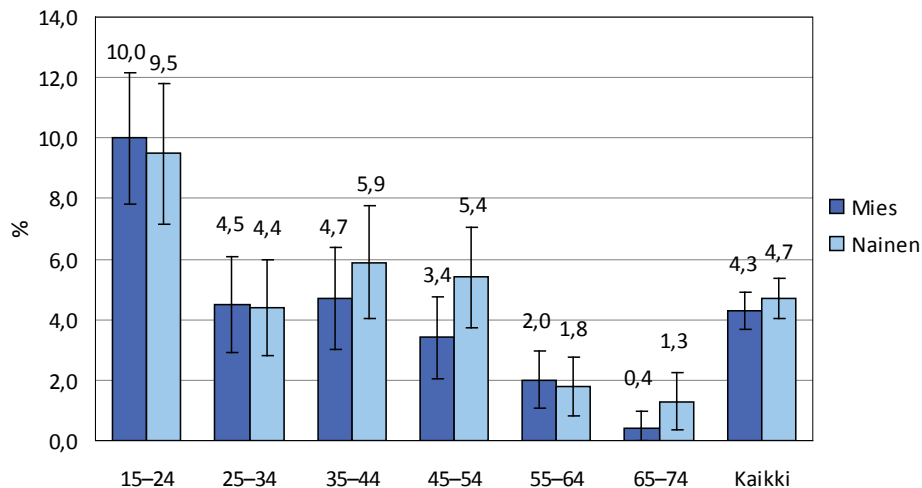
Nuoret joutuvat fyysisen väkivallan kohteeksi selvästi vanhempia ikäryhmiä yleisemmin. Vähiten väkivaltaa olivat kokeneet vanhimpaan ikäryhmään kuuluvat (55–74-vuotiaat). Tulokset ovat samansuuntaisia kuin aiemmissa kansallisissa uhritutkimuksissa (ks. esim. Sirén ym. 2010).

Taulukko 1 Vuoden aikana uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Vain uhkailua	3,8	3,8	3,7	2,9	4,9	4,1	3,2
Liikkumisen estäminen, kiinni tarttuminen, töniminen	3,9	3,3	4,5	7,4	4,9	4,1	1,5
Vähintään läimäisy	8,1	8,5	7,8	16,6	7,9	7,3	4,9
Yhteensä %	15,8	15,6	16,0	26,8	17,6	15,5	9,7
n	7 615	3 398	4 217	444	956	2 204	4 011

Vammaan johtanut väkivalta. Se, onko teosta aiheutunut fyysinen, näkyvä tai sisäinen vamma, on eräs peruste arvioida väkivallan vakavuutta. Kyselyssä vastaajilta tiedusteltiin, olivatko he saaneet edellä käsiteltyjen tekojen seurauksena fyysisen vamman, kuten mustelman, ruhjeen, haavan tai muun vamman. Pitämällä vamman syntymistä kriteerinä, voidaan väkivallan tulkintaeroja tasoittaa ja saadaan objektiivisempi väkivallan yleisyyden mittari.

Kyselyn mukaan viisi prosenttia 15–74-vuotiaista suomalaista oli vuonna 2012 saanut vamman väkivallasta⁴. Tuloksissa painottuvat nuorten väkivaltakokemukset. 15–24-vuotiaista joka kymmenes oli kokenut vammaan johtanutta väkivaltaa, vanhemmissa ikäryhmissä selvästi harvempi (kuvio 2). Kokonaisuutena tarkastellen vammaan johtanut väkivalta oli yhtä yleistä miesten ja naisten parissa. Keski-ikäiset ja vanhemmat naiset olivat kokeneet miehiä useammin vammaan johtanutta väkivaltaa, mutta ero ei kuitenkaan ollut tilastollisesti merkitsevä.

Kuvio 2 Vuoden aikana väkivallan seurauksena fyysisen vamman saaneet sukupuolen ja iän mukaan (% ja 95 % luottamusväli)

³ 95 prosentin luottamusväli: 7,5–8,8 %.

⁴ 95 prosentin luottamusväli: 4,0–5,0 %.

Tapahtumapaikka. Aikaisemmissa rikosuhritutkimuksissa on todettu, että väkivaltaa tapahtuu tyypillisesti tietyissä paikoissa tai tilanteissa. Eräissä ammateissa kohdataan muita tavallisemmin väkivaltaa esimerkiksi vaikeiden asiakkaiden tai hoidettavien taholta. Baareissa, ravintoloissa ja niiden ympäristöissä on vapaa-ajanviettäjä alkoholihaalasta johtuva kohonnut väkivallan riski. Parisuhteeseen liittyvä tai tuttavien keskeinen väkivalta tapahtuu usein uhrin kotona tai muussa yksityisasunnossa. Uhkailun ja väkivallan tapahtumapaikkaa koskevat tulokset esitetään taulukossa 2.

Työpaikallaan tai työtehtävissään oli uhkailuja tai fyysisistä väkivaltaa vuoden aikana kokenut 4,4 prosenttia

15–74-vuotiaista⁵ (kaikki tekemuodot otettu huomioon, ks. liitetäulukko 1). Naiset olivat kohdanneet työssään väkivaltaa miehiä yleisemmin. Tulos heijastanee sitä, että naisia toimii paljon ammateissa, joissa uhkailu- ja väkivallatilanteita voi syntyä helposti. Naisiin saatetaan myös miehiä heikompana vastapuolena herkemmin kohdistaa väkivaltaa. Työpaikkaväkivaltaa esiintyy ikäryhmittäin eniten 25–54-vuotiaiden keskuudessa. Työpaikkaväkivalta on monesti toistuvaa. Sitä kokeneista yli puolet (55 %) oli joutunut vuoden aikana 2–9 kertaa väkivallan tai uhkailun kohteeksi ja joka kymmenes 10 kertaa tai useammin.

Taulukko 2 Vuoden aikana uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet tapahtumapaikan, sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Työpaikalla tai työtehtävissä	4,4	3,5	5,4	4,6	6,5	5,7	1,9
Ravintolassa tai kahvilassa (asiakkaana)	3,8	5,2	2,3	10,5	4,0	3,4	0,6
Julkisella paikalla	4,2	5,4	2,9	10,9	5,5	2,8	1,5
Toisen henkilön asunnossa	1,9	1,7	2,2	5,4	2,4	1,3	0,6
Omassa asunnossa	5,0	4,2	5,8	9,4	5,9	5,0	2,2
Muissa paikoissa	1,6	1,7	1,5	2,7	1,9	1,5	0,9
Ei määritelty	1,7	1,7	1,6	1,4	0,9	1,2	2,6
n	7 647	3 418	4 229	444	958	2 211	4 034

Ravintolaväkivallan kohdalla miesten ja naisten tilanne on päinvastainen: uhriksi joutuneiden miesten osuus on kaksinkertainen naisiin verrattuna. Ravintolaväkivalta on lähinnä nuorten ongelma. Nuorimpaan ikäryhmään verrattuna sitä kokeneiden osuus laskee jo puoleen 25–34-vuotiailla.

Sukupuolten välinen ero väkivaltakokemuksissa ilmenee myös katuväkivallassa eli julkisella paikalla, kuten kadulla, tiellä, torilla tai puistossa kohdatussa väkivallassa. Se on kaksi kertaa yleisempää miehillä kuin naisilla, ja kuten ravintolaväkivallan kohdalla, yleisintä nuorimmassa ikäryhmässä.

Naiset olivat yleisimmin joutuneet väkivallan kohteeksi omassa asunnossaan. Miehillä väkivallan kohteeksi joutuminen omassa asunnossa ei ollut yhtä yleistä kuin naisilla ja on suunnilleen samaa tasoa kuin

ravintola- tai katuväkivalta. Myös omassa asunnossa koetulle väkivallalle on usein ominaista, että se on toistuvaa. Niistä, jotka olivat joutuneet asuntoväkivallan kohteeksi, yli puolet (52 %) mainitsi tilanteita olleen vuoden aikana 2–9. Vähintään kymmenen väkivalta- tai uhkailukokemusta oli heistä kuudella prosentilla.

Kokonaiskuva eri väkivallatilanteiden yleisyydestä miesten ja naisten sekä eri-ikäisten keskuudessa ei oleellisesti muutu kun tarkastelu rajoitetaan fyysisen vamman aiheuttaneisiin tekoihin (taulukko 3). Naisten kohdalla fyysiseen vamman johtanut väkivalta oli yleisimmin tapahtunut omassa asunnossa, miesten kohdalla ravintolassa tai julkisella paikalla. Fyysiseen vammaan johtaneen väkivallan esiintyvyys on odotetusti kaikissa väkivallatilannetyypeissä huomattavasti pienempi kuin kaiken uhkailun ja väkivallan.

Taulukko 3 Vuoden aikana väkivallan seurauksena fyysisen vamman saaneet tapahtumapaikan, sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Työpaikalla tai työtehtävissä	1,3	0,7	1,9	1,2	1,5	2,0	0,5
Ravintolassa tai kahvilassa (asiakkaana)	1,3	1,8	0,7	3,8	1,5	0,9	0,2
Julkisella paikalla	1,0	1,4	0,5	2,9	0,7	0,8	0,2
Omassa asunnossa	1,6	1,1	2,2	3,9	1,5	1,6	0,6
Toisen henkilön asunnossa	0,7	0,6	0,7	1,5	0,9	0,5	0,2
Muissa paikoissa	0,6	0,6	0,3	0,5	0,5	0,5	0,4
n	7 618	3 400	4 218	444	956	2 206	4 012

⁵ 95 prosentin luottamusväli 4,0–4,9 %.

Väkivallan tekijä. Väki­valtatilanteita voidaan kuvata myös uhrin ja tekijän suhteen mukaan. KRT-lomakkeessa tekijätahot oli jaettu kolmeen peruskategoriaan: entisiin tai nykyisiin puolisoihin tai seurustelukumppaneihin, muihin uhrille lähemmin tuttuihin henkilöihin sekä tuntemattomiin ja puolittuihin (taulukko 4).

Sekä uhkailun että fyysisen väkivallan muodot huomioiden naisiin on kohdistunut jonkin verran useammin entisen tai nykyisen puolison tai seurustelukumppanin väkivaltaa kuin miehiin. Ero parisuhdeväkivallan kokemisessa syntyy siitä, että naiset mainitsivat miehiä

useammin väkivallan muotona olleen liikkumisen estäminen, kiinni tarttuminen tai töniminen. Puolison tai kumppanin läimäisyyn tai sitä vakavampaa väkivaltaa oli vuoden aikana kokenut miehistä ja naisista yhtä moni, samoin puolison tai kumppanin uhkailua. Miehet ja naiset olivat kokeneet yhtä paljon muiden lähemmin tuntemiensa henkilöiden tekemää eriasteista väkivaltaa. Myös tuntemattomien tai puolittujen tekemää väkivaltaa oli kokenut miehistä ja naisista suunnilleen yhtä moni.

Taulukko 4 Vuoden aikana uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet sukupuoli­ ja tekijän suhteen mukaan 15–74 vuotiaista (%)

	Entinen tai nykyinen puoliso tai seurustelukumppani		Muu uhrin lähemmin tuntema henkilö ¹		Tuntematon tai puolittu ²	
	Mies	Nainen	Mies	Nainen	Mies	Nainen
Vain uhkailua	1,1	1,2	0,8	0,8	2,4	1,9
Liikkumisen estäminen, kiinni tarttuminen, töniminen	0,9	2,4	0,5	0,8	2,2	1,9
Vähintään läimäisy	3,6	3,6	2,5	2,1	3,5	3,6
Yhteensä %	5,6	7,1	3,9	3,7	8,2	7,4
n	3 398	4 217	3 398	4 217	3 398	4 217

¹ Veli, sisko, isä, äiti, lapsi, ystävä, tuttava tai työtoveri.

² Uhrin satunnaisesti kohtaama henkilö, työssä kohtaama asiakas, potilas tai vastaava.

Taulukossa 5 tarkennetaan vielä väkivallan tekijän ja uhrin suhdetta uhrin sukupuoli­ mukaan ja eri ikäryhmissä, rajoittuen fyysisen vamman aiheuttaneisiin tekoihin. Miehistä kaksi prosenttia oli vuoden aikana saanut ennalta tuntemattoman henkilön väkivallan seurauksena fyysisen vamman. Naisiin kohdistuu useammin vammaan johtanutta väkivaltaa

läheisten ihmisten taholta. Naisista yhdelle sadasta oli tullut fyysinen vamma nykyisen parisuhdekumppanin väkivallasta ja miltei yhtä monelle senhetkisen parisuhdekumppanin väkivallasta. Nuorimmat olivat kokeneet muita ikäryhmiä useammin tuntemattoman tai puolittun, mutta myös nykyisen puolison tai seurustelukumppanin tekemää väkivaltaa.

Taulukko 5 Vuoden aikana väkivallan seurauksena fyysisen vamman saaneet tekijän ja uhrin suhteen, sukupuoli­ ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Tuntematon	1,3	2,2	0,8	3,9	1,9	1,6	0,4
Puolituttu	1,3	1,4	1,2	2,5	1,3	1,5	0,5
Silloinen avo- tai aviopuoliso tai seurustelukumppani	0,6	0,3	0,8	1,4	0,5	0,6	0,2
Nykyinen avo- tai aviopuoliso tai seurustelukumppani	0,8	0,4	1,2	1,8	0,8	0,9	0,3
Muu perheenjäsen	0,3	0,1	0,5	0,4	0,2	0,4	0,2
Entinen puoliso tai kumppani	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
Muu lähemmin tuntema henkilö	0,7	0,9	0,6	1,4	0,5	0,8	0,4
n	7 643	3 415	4 228	445	956	2 211	4 031

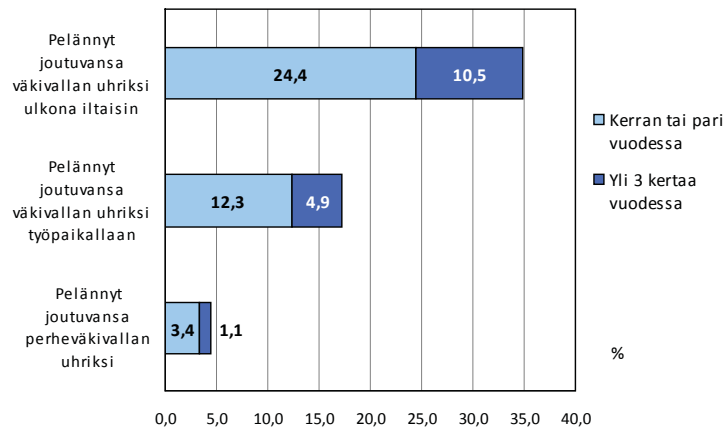
3 Huolestuneisuus väkivallasta

Väkivaltakokemusten ohella kansallisessa rikosuhritutkimuksessa tarkastellaan vastaajien pelkoa tai huolestuneisuutta joutua väkivallan uhriksi erilaisissa tilanteissa sekä liikkumisen välttämistä paikoissa, jotka vastaajat kokevat uhkaaviksi. Vastaajilta kysyttiin, olivatko he viimeisen vuoden aikana pelänneet joutuvansa väkivallan kohteeksi liikkeussaan iltaisin kodin ulkopuolella, ollessaan töissä tai suorittaessaan työtätävää tai jonkin perheenjäsenen taholta. Kysymykset kartoittavat pelkoa katu-, työ- sekä perheväkivallan uhriksi joutumisesta. Lisäksi kysyttiin, oliko vastaajan asuinalueen lähistöllä, noin kilometrin säteellä, paikka jota vastaaja välttää väkivallan uhan vuoksi.

Väkivallan pelko. Kysytyistä pelon muodoista yleisintä oli pelkääminen kodin ulkopuolella iltaisin (35 %). Noin joka kuudes (17 %) työelämässä olleista ilmoitti pelänneensä työpaikalla tai työtehtävissä. Perheväkivaltaa

oli pelännyt 4 prosenttia kaikista vastanneista (kuvio 3). Naiset pelkäsivät kaikissa tarkastelluissa tilanteissa miehiä enemmän joutuvansa väkivallan kohteeksi. Myös nuoret pelkäsivät joutuvansa väkivallan kohteeksi vanhempia ikäryhmiä useammin.

Naisista hieman yli 40 prosenttia ilmoitti pelänneensä kuluvan vuoden aikana ainakin kerran joutuvansa väkivallan uhriksi iltaisin kodin ulkopuolella, kun miehistä vain hieman yli viidennes oli kokenut samoin (taulukko 6). Kaikista alle 35-vuotiaista puolet oli vuoden aikana ainakin kerran pelännyt joutuvansa väkivallan kohteeksi iltaisin kodin ulkopuolella. Alle 25-vuotiaista noin neljäsosa oli pelännyt tätä yli kolme kertaa vuodessa. Vanhemmissa ikäryhmissä pelko väkivallan uhriksi joutumisesta kodin ulkopuolella oli vähäisempää, mutta vanhemmista suurempi osa ei liikkunut iltaisin lainkaan kodin ulkopuolella.

Kuvio 3 Vuoden aikana katu-, työpaikka- tai perheväkivaltaa pelänneet 15–74-vuotiaat (%)

Taulukko 6 Pelännyt vuoden aikana joutuvansa kodin ulkopuolella iltaisin väkivallan uhriksi sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Kerran tai pari vuodessa	24,4	21,6	27,1	30,6	33,6	26,3	14,0
Yli 3 kertaa vuodessa	10,5	5,9	15,1	22,7	15,0	8,0	4,4
Ei liiku iltaisin kodin ulkopuolella	6,8	3,4	10,3	1,4	1,2	4,0	15,8
n	7 375	3 307	4 068	436	946	2 196	3 824

Pelko väkivallan kohteeksi joutumisesta työpaikalla oli harvinaisempaa kuin pelko joutua väkivallan kohteeksi iltaisin kodin ulkopuolella (taulukko 7)⁶. Kuitenkin myös työpaikoilla naiset pelkäsivät selvästi miehiä enemmän joutuvansa väkivallan uhriksi. Naisista kaikkiaan neljäsosa oli vuoden aikana ainakin kerran pelännyt

joutuvansa väkivallan kohteeksi, miehistä noin kymmenes. Ikäryhmittäisessä tarkastelussa ilmenee, että keskimmaisissa ikäryhmissä pelko oli kaikista yleisintä. 25–54-vuotiaiden joukossa noin viidesosa oli pelännyt väkivaltaa ainakin kerran, mutta vanhimmista ikäryhmistä alle kymmenesosa.

⁶ Tarkastelussa ovat mukana vain ne, jotka ilmoittivat olevansa työelämässä.

Taulukko 7 Pelännyt vuoden aikana joutuvansa työpaikallaan tai työtehtävissään väkivallan uhriksi sukupuolen ja iän mukaan, vain työelämässä olevat (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Kerran tai pari vuodessa	12,3	7,8	17,2	12,9	15,2	14,1	6,6
Yli 3 kertaa vuodessa	4,9	2,3	7,6	6,0	5,9	5,3	2,5
n	5 664	2 690	2 974	407	902	2 055	2 300

Pelko joutua perheväkivallan uhriksi oli kaikista tarkastelluista väkivallan muodoista kaikkein vähäisintä. Miehistä vain muutama prosentti oli pelännyt joutuvansa väkivallan uhriksi jonkun perheenjäsenen taholta, kun taas naisten keskuudessa noin kuusi sadasta oli pelännyt väkivaltaa perheenjäsenen tekemänä (taulukko 8). Perheväkivallan pelko oli verraten tasaista kaikissa ikäryhmissä, mutta vähäisintä vanhimmassa

ikäryhmässä. Vanhimmassa ikäryhmässä kuitenkin suurempi osa asui yksin, jolloin esimerkiksi puoliso ei ole yhtä potentiaalinen väkivallan tekijä.

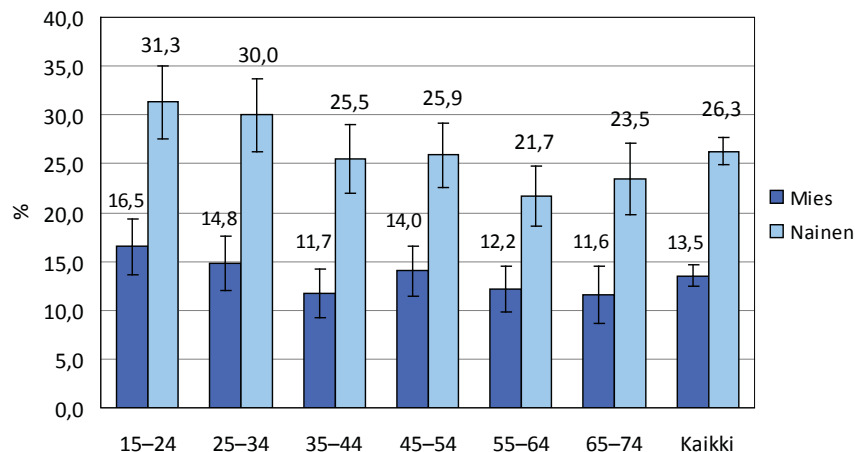
Avio- tai avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevista vajaa viisi prosenttia oli pelännyt perheväkivaltaa ainakin kerran vuodessa jonkun perheenjäsenen taholta. Eronneiden tai asumuserossa olevien joukossa perheväkivallan pelko oli samalla tasolla kuin nykyisin parisuhteessa olevilla.

Taulukko 8 Pelännyt vuoden aikana joutuvansa väkivallan uhriksi jonkun perheenjäsenen taholta sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Kerran pari vuodessa	3,2	2,1	4,8	4,0	5,0	3,8	1,8
Yli 3 kertaa vuodessa	1,0	0,6	1,6	1,5	0,7	1,6	0,6
Ei perhettä, asuu yksin	7,9	6,7	9,2	3,2	5,0	5,4	14,8
n	7 387	3 327	4 060	438	946	2 149	3 854

Välttämiskäyttäytyminen. Edellä todettiin, että naiset pelkäsivät miehiä useammin joutuvansa väkivallan kohteeksi eri paikoissa. Naiset myös välttivät selkeästi miehiä useammin kodin lähellä olevia, turvattomiksi

kokemiaan alueita (kuvio 4). Kaikkiaan naisista noin neljännes ilmoitti, että heidän kotinsa lähellä on ainakin yksi alue, jota he välttävät väkivallan uhan vuoksi. Miehillä osuus oli vain puolet tästä.

Kuvio 4 Kodin lähellä alue, jota välttää väkivallan uhan vuoksi sukupuolen ja iän mukaan (% ja 95 % luottamusväli)

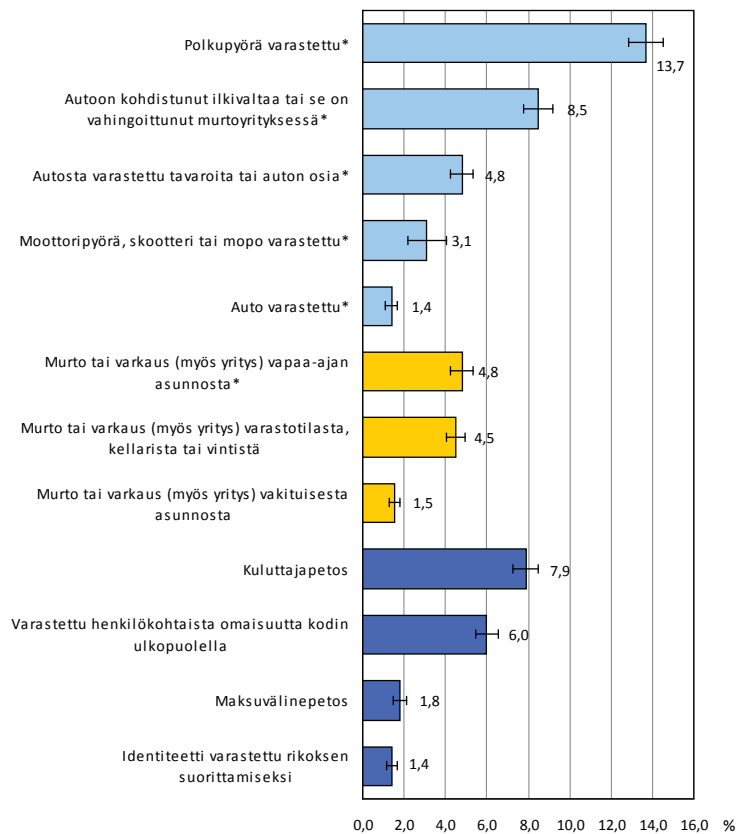
Erityisesti naisten osalta voitiin havaita, että nuoremmat vastaajat ilmoittivat hieman vanhempia useammin välttävänsä kotinsa lähellä olevia alueita väkivallan uhan vuoksi. Tämä liittyy edellä tehtyyn havaintoon, jonka mukaan nuoremmassa ikäryhmässä katuväkival-

lan pelko on vanhempia ikäryhmiä yleisempää. On mahdollista, että tämä havainto on yhteydessä nuorempien aktiivisempaan liikkumiseen asuinalueillaan, erityisesti iltaisin.

4 Omaisuusrikosten kohteeksi joutuminen

Tutkimuksessa selvitettiin myös sitä, miten yleistä on joutua omaisuusrikosten kohteeksi⁷. Kyselylomakkeella lueteltiin joukko tyypillisiä yksityishenkilöihin tai kotitalouksiin kohdistuvia rikoksia. Vastaajaa pyydettiin ilmoittamaan, oliko hän tai joku muu hänen kotitaloutensa kuuluva joutunut mainittujen rikosten kohteeksi viimeisen 12 kuukauden aikana. Vastaajalta tiedusteltiin myös, oliko hänellä tai jollain hänen kotitaloutensa kuuluvalla käytössään auto, moottoripyörä, skootteri, mopo, polkupyörä tai vapaa-ajan asunto. Tällaiseen

omaisuuteen liittyvien omaisuusrikosten yleisyys on ilmoitettu vain siinä joukossa, joilla kyseinen liikenneväline tai asunto oli käytössään. Kuviossa 5 on esitetty tekojen yleisyys tekotyypeittäin⁸. Kuviossa esiintyvät värit vastaavat raportissa käytettävää jaottelua liikennevälineisiin kohdistuneisiin rikoksiin (vaaleansininen), varkauksiin asunnosta tai varastotilasta (oranssi) sekä muihin omaisuusrikoksiin (tummansininen). Tarkempi, sukupuolen ja ikäryhmän mukainen jaottelu on esitetty liitetaulukossa 2.

Kuvio 5 Vuoden aikana omaisuusrikoksen kohteeksi joutuminen rikoksen tekotyyppin mukaan (% 15–74-vuotiaista ja 95 % luottamusväli). Kuvion värit vastaavat raportissa käytettävää jaottelua liikennevälineisiin kohdistuneisiin rikoksiin (vsin.), varkauksiin asunnosta tai varastotilasta (oran.) sekä muihin omaisuusrikoksiin (tsin.) (* osuus laskettu vain siinä joukossa, jolla ko. omaisuus oli käytössään)

⁷ Omaisuusrikosten kohteeksi joutumista koskeva kysymys oli lomakkeella ennen uhkailua ja väkivaltaa käsitteleviä kysymyksiä.

⁸ Yleisyysluku on tässä yhteydessä luonteeltaan indikaattori, eli niiden vastaajien osuus, jotka kertoivat itse tai kotitaloutensa muun jäsenen joutuneen kyseisen omaisuusrikoksen kohteeksi.

Liikennevälineisiin kohdistuneet rikokset. Polkupyörän varkaus oli yleisin omaisuusrikos (taulukko 9). Useampi kuin joka kymmenes 15–74-vuotias kertoi, että hän tai joku muu samaan kotitalouteen kuuluva oli vuoden aikana menettänyt pyöränsä varkaalle⁹. Nuorilta tai heidän edustamistaan kotitalouksista anastettiin pyörä useimmin, mutta muissakin ikäryhmissä oli pyörävarkauden kokeneita vähintään kymmenesosa vastaajista. Naiset kertoivat pyörävarkauden kohteeksi joutumisesta miehiä useammin.

Autoon kohdistunut vahingonteko oli toiseksi yleisin omaisuusrikos¹⁰. Keski-ikäiset vastaajat mainitsivat muita ikäryhmiä yleisemmin, että heidän autoaan oli vahingoitettu sekä muita autoon liittyviä rikoksia. Joka sadas vastaaja jonka kotitaloudella oli käytössä auto ilmoitti, että auto oli anastettu vuoden aikana. Moottoripyörä- ja mopovarkaudet ovat näiden ajoneuvojen määriin nähden yli kaksi kertaa autovarkautta yleisempiä. Miehet mainitsivat ajoneuvorikoksen kohteeksi joutumisesta naisvastaajia useammin.

Taulukko 9 Vuoden aikana vastaajan hallussa tai käytössä olevaan liikennevälineeseen kohdistuneen omaisuusrikoksen kohteeksi joutuneet sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Auto varastettu	1,4	1,6	1,1	0,7	0,9	1,6	1,5
Autosta varastettu tavaroita tai auton osia	4,8	5,6	3,8	5,0	4,3	5,3	4,4
Autoon kohdistunut ilkeä tai se on vahingoittunut murtoyrityksessä	8,5	9,1	7,7	8,1	7,8	8,9	8,5
n (auto käytössä)	6 200	2 976	3 224	292	731	1 935	3 242
Moottoripyörä, skootteri tai mopo varastettu	3,1	3,7	2,2	5,4	0,0	3,4	1,8
n (moottoripyörä tms. käytössä)	1 195	677	518	89	108	571	427
Polkupyörä varastettu	13,7	13,0	14,3	19,0	13,1	13,3	11,6
n (polkupyörä käytössä)	6 101	2 738	3 363	365	814	1 893	3 029

¹ Yleisyys ilmoitettu vain siinä joukossa, jolla ko. liikenneväline oli käytössään.

Varkaudet asunnosta tai varastotilasta. Puolitoista prosenttia vastaajista kertoi kyselyssä, että heidän vakituiseen asuntoonsa oli murtauduttu tai ainakin yritetty murtautua viimeisen vuoden aikana (taulukko

10). Tätä selvästi yleisempää oli, että varkaus oli tehty vapaa-ajan asuntoon tai varastotilaan. Viimeksi mainittu varkaudet olivat sitä yleisempiä mitä vanhemmasta vastaajasta oli kysymys.

Taulukko 10 Vakituiseen tai vapaa-ajan asuntoon kohdistuneen omaisuusrikoksen kohteeksi joutuneet sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Murto tai varkaus (myös yritys) vakituiseen asunnosta	1,6	1,7	1,6	1,1	1,6	1,7	1,9
Murto tai varkaus (myös yritys) varastotilasta, kellarista tai vintistä	4,5	4,4	4,7	2,6	4,4	4,6	5,5
n	7 508	3 375	4 133	438	952	2 191	3 927
Murto tai varkaus (myös yritys) vapaa-ajan asunnosta	4,8	4,6	5	1,5	2,3	4,2	6,2
n (vapaa-ajan asunto käytössä)	2 338	1 097	1 241	47	129	612	1 550

⁹ 95 prosentin luottamusväli 12,8–14,5 %.

¹⁰ 95 prosentin luottamusväli 7,8–9,2 %.

Muut omaisuusrikokset. Kodin ulkopuolella tapahtuneen henkilökohtaisen omaisuuden varkauden, kuten lompakon tai matkapuhelimen anastamisen, mainitsi kuusi sadasta vastaajasta (taulukko 11)¹¹. Perinteisten varkausrikosten lisäksi lomakkeella kysyttiin myös uudemmissa omaisuusrikollisuuden muodoista, jotka liittyvät sähköisiin maksuvälineisiin ja verkossa ta-

pahtuvaan asiointiin. Maksuvälinerikoksen kohteeksi oli joutunut vajaat kaksi prosenttia vastaajista. Henkilötietojen urkintaa tai väärinkäyttöä oli kokenut puoli-toista prosenttia 15–74-vuotiaista. Kahdeksan sadasta vastaajasta oli kokenut tullessaan petetyksi ostaessaan tavaroita tai palveluita. Tällaista kokeneita oli suurin piirtein saman verran kaikissa ikäryhmissä¹².

Taulukko 11 Muun kodin ulkopuolella tapahtuneen varkauden, kuluttaja- tai maksuvälinepetoksen tai rikoksen suorittamiseksi tarkoitetun identiteettivarkauden kohteeksi joutuneet sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä			
		Mies	Nainen	15–24	25–34	35–54	55–74
Varastettu henkilökohtaista omaisuutta kodin ulkopuolella ¹	6,0	5,6	6,5	9,2	5,2	5,8	5,1
Kuluttajapetos ²	7,9	8,3	7,6	9,2	8,1	8,8	5,9
Maksuvälinepetos ³	1,8	1,9	1,6	0,9	1,9	2,4	1,4
Identiteetti varastettu rikoksen suorittamiseksi	1,4	1,7	1,0	0,7	1,0	1,8	1,4
n	7 508	3 375	4 133	438	956	2 191	3 927

¹ Esimerkiksi lompakko, luottokortti tai matkapuhelin.

² Petkutettu ostettaessa tavaraa tai palveluja, eli tuote ei vastannut sitä mistä oli sovittu, tai ei saanut tavaraa tai palvelua vaikka siitä oli maksettu.

³ Pankki- tai luottokorttia käytetty ilman lupaa tai tililtä on anastettu rahaa muulla tavoin.

Kirjallisuus

- Heiskanen, Markku (2002) Väkivalta, pelko, turvallisuus. Surveytutkimusten näkökulmia suomalaisten turvallisuuteen. Tilastokeskus. Tutkimuksia 236. Helsinki: Tilastokeskus.
- Kivivuori, Janne & Sirén, Reino & Danielsson, Petri (2012) Gender framing effects in victim surveys. *European Journal of Criminology*, 9(2), 142–158.
- Sirén, Reino & Aaltonen, Mikko & Kääriäinen, Juha (2010) Suomalaisten väkivaltakokemukset 1980–2009. Kansallisen uhritutkimuksen tuloksia. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimustiedonantoja 103. Helsinki: Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos.
- Sirén, Reino (2011) Uuden rikosuhritutkimuksen kehittäminen. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimustiedonantoja 109. Helsinki: Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos.

¹¹ 95 prosentin luottamusväli 5,5–6,5 %.

¹² 95 % luottamusväli: 7,3–8,6 %. Muihin kysytyihin omaisuusrikoksiin verrattuna kuluttajapetosta koskeva kysymys on luonteeltaan subjektiivisempi. Tilanteet, joissa henkilö kokee, että tuote tai palvelu ei vastannut sitä mistä oli sovittu, eivät välttämättä täytä rikoslain tunnusmerkistöjä.

LIITTEET: Liite 1 Kyselyn toteutus ja aineisto

Kyselyn aiheet. Rikosuhrikyselyn pääaiheena oli omaisuusrikosten ja uhkailun tai väkivallan kohteeksi joutuminen. Ennen näitä aiheita vastaajilta tiedusteltiin, missä määrin he pitivät eräitä lomakkeella lueteltuja tekoja väkivaltana (väkivallan tulkinta). Vastaajilta kysyttiin myös, kuinka monta kertaa he olivat viimeisen vuoden aikana pelänneet joutuvansa väkivallan kohteeksi jossain tilanteessa. Vastaajien itse kokemaa väkivaltaa selvitettiin kysymyksellä, jossa lueteltiin joukko uhkailun ja väkivallan muotoja. Samalla tavoin on menetelty aikaisemmin suomalaisissa uhritutkimuksissa. Lomakkeella kysyttiin, oliko vastaaja viimeisen 12 kuukauden aikana joutunut jonkin luettelossa mainitun teon kohteeksi ja oliko uhkailija tai väkivallan tekijä joku läheinen, muu tuttu vai tuntematon henkilö. Omaisuusrikosten osalta meneteltiin samaan tapaan, kysymättä kuitenkaan uhrin suhdetta tekijään (vastausvaihtoehdot, ks. liitetaulukot 1 ja 2). Väkivallasta esitettiin vielä joukko lisäkysymyksiä, jotka koskivat teon tapahtumapaikkaa, väkivallan toistuvuutta ja fyysisen vamman aiheuttanutta väkivaltaa. Kyselyn lopussa oli vielä erityinen parisuhdeväkivaltaa käsittelevä osio.

Aineiston kerääminen. Tutkimuksen perusjoukkona olivat 15–74-vuotiaat henkilöt, joilla oli vakituinen osoite Suomessa. Heistä poimittiin tutkimusta varten Väestörekisterikeskuksen ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä kaksi satunnaisotosta. Ensimmäinen otos, suuruudeltaan 13 750 henkilöä, koski suomen- ja ruotsinkielisiä henkilöitä¹³. Toinen otos käsitti muut kuin suomen- tai ruotsinkieliset henkilöt, ollen kokoluokaltaan 710 henkilöä¹⁴. Kaikkiaan otokset kattoivat yhteensä 14 460 Suomessa vakituisesti asuvaa henkilöä. Tutkimuksen sisällöllisestä suunnittelusta vastasi Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos ja tietojen keräyksestä TNS Gallup Oy.

Suomen- ja ruotsinkieliset henkilöt saivat syyskuussa 2012 postitse kyselylomakkeen sekä saatekirjeen, jossa selvitettiin tutkimuksen tarkoitus. Suomenkielisille lähetettiin suomenkielinen lomake ja ruotsinkielisille ruotsinkielinen lomake. Otokseen valituille tarjottiin myös mahdollisuutta vastata kyselyyn verkkolomakkeella, joka oli sisällöltään identtinen paperilomakkeen kanssa. Noin viikon päästä lomakkeen vastaanottamisesta, viikkoa ennen ensimmäistä palautuspäivää, kaikille otokseen valituille lähetettiin muistutus-/kiitoskortti. Tämän lisäksi kaikki sellaiset henkilöt, joille oli nimi- ja osoitetietojen perusteella kyetty poimimaan matkapuhelinnumero, saivat kaksi päivää ennen viimeistä palautuspäivää tekstiviestin, jossa muistutettiin osallistumisesta tutkimukseen. Niille, jotka eivät olleet määräpäivään mennessä vastanneet (palauttaneet paperilomaketta tai vastanneet verkkolomakkeella), postitettiin lomake vielä uudelleen.

Muun kuin suomen- tai ruotsinkielisille vastaajille lähetettiin sisällöllisesti identtinen lomake tammikuussa 2013. Menetelmällisesti kysely oli identtinen suomen- ja ruotsinkieliselle väestölle tehdyn kyselyn kanssa. Muunkielisille vastaajille lähetettiin vain suomenkielinen lomake, mutta verkkolomakkeella heillä oli mahdollisuus vastata halutessaan myös ruotsiksi.

Suomen- tai ruotsinkielisiltä henkilöiltä saatiin kaikkiaan 7 479 ja muunkielistä henkilöiltä 276 vastausta. Suomen- tai ruotsinkielisten henkilöiden osalta vastausprosentti oli siten 54,4 ja muunkielisten osalta 37,6 prosenttia. Koko kyselyn vastausprosentti oli 53,6 prosenttia. Joka kymmenes vastaaja täytti kyselylomakkeen internetissä. Vastanneiden osuus oli eri kyselykierroksilla ja vastaustavan mukaan seuraava:

	1. kierros vastaus-%	2. kierros vastaus-%	Yhteensä vastaus-%	Vastanneita (N)
Suomen- ja ruotsinkieliset				
Postikysely	38,8	10,1	48,9	6 727
Internet	4,7	0,7	5,4	752
Yhteensä	43,5	10,9	54,4	7 479
Muunkieliset				
Postikysely	-	-	31,4	223
Internet	-	-	6,2	44
Yhteensä	-	-	37,6	267
Kaikki kielet yht.				
Postikysely	-	-	48,1	6 950
Internet	-	-	5,5	796
Yhteensä	-	-	53,6	7 746

Suomen- ja ruotsinkielisten osalta ensimmäisellä kierroksella vastasi kyselyyn siis 80 prosenttia kaikista vastanneista. Viidesosalta saatiin täytetty lomake vasta "karhukierroksella". Muunkielisten osalta eri kierroksilla vastaamista ei kontrolloitu, mutta ryhmästä suhteessa suurempi osa kuin suomen- ja ruotsinkielisistä vastasi verkossa kuin paperilomakkeella.

¹³ Tämän raportin ensimmäinen, 23.1.2013 päivätty versio koski vain suomen- ja ruotsinkielisiä henkilöitä (ks. alaviite 1).

¹⁴ Muunkielisten henkilöiden otos vastasi suhteelliselta kokoluokaltaan suomen- ja ruotsinkielisten henkilöiden otosta vuoden 2012 lopun väestötietoihin perustuen.

Aineiston analyysi. Vastaamisaste kyselyyn vaihteli väestöryhmittäin. Nuorten vastaamisaste oli huomattavasti alempi kuin vanhempien ja miesten vastaamisaste alempi kuin naisten. Aineiston analyysissa katoa on korjattu painottamalla saadut vastaukset (havainnot) vastaamaan jakaumaltaan sukupuolen, 10-vuotiskäryhmän ja maakunnan (vastaajan asuinmaakunta) mukaan ositettua väestöä (31.12.2012). Alemmasta vastaamisasteesta johtuen kyselyyn osallistuneiden nuorten vastauksilla on siten koko väestöä koskeviin tuloksiin suurempi vaikutus (paino) kuin vanhempien osallistujien vastauksilla. Aineisto painotettiin siten, että kahta eri otosta kohdeltiin yhtenä otoksena, eli koko aineistolle laskettiin yksi painokerroin edellä mainittujen ositteiden perusteella. Äidinkieltä ei huomioitu painotuksissa.

Raportissa esitetyt tulokset ovat estimaatteja, joihin sisältyy otannasta johtuvaa satunnaisvaihtelua. Osuuksien esittämisessä ja vertailussa käytettiin 95 prosentin luottamustasoa. Estimaattien tarkkuutta kuvaa niiden luottamusväli, joka perustuu oletukseen, että tarkastelun kohteena oleva ryhmä on satunnaisotos vastavasta perusjoukosta. Seuraavassa taulukossa esitetään eräitä aineistosta laskettuja prosenttiosuuksia vastaavat 95 prosentin luottamusvälit, tarkasteltavan ryhmän koon mukaan.

<i>Prosenttiosuuden luottamusväli (± %-yksikköä, 95 % luottamusväli)</i>					
<i>Rvhmästä laskettu prosenttiosuus</i>	<i>Ryhmän koko</i>				
	<i>200</i>	<i>500</i>	<i>1 500</i>	<i>3 000</i>	<i>7 500</i>
2 %	1,9	1,2	0,7	0,5	0,3
5 %	3,0	1,9	1,1	0,8	0,5
10 %	4,2	2,6	1,5	1,1	0,7
20 %	5,5	3,5	2,0	1,4	0,9
40 %	6,8	4,3	2,5	1,8	1,1

Tekstiosiossa raportoitavat erot eri ryhmien välillä ovat tilastollisesti merkitseviä 95 prosentin luottamustasolla, ellei muuta mainita. Siten raportin tekstiosiossa esitettävä ero esimerkiksi miesten ja naisten välillä voidaan havaita 95 prosentin todennäköisyydellä myös kyselyn perusjoukossa.

Liitetaulukko 1 Vuoden aikana uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet tekotyypeittäin sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä					
		Mies	Nainen	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74
Uhannut puhelimesta, kirjeessä, sähköposti- tai tekstiviestissä vahingoittaa fyysisesti	5,4	5,3	5,4	7,7	4,3	4,4	5,5	5,0	5,2
Uhannut kasvokkain vahingoittaa fyysisesti	7,4	8,3	6,5	12,9	7,7	7,1	7,0	5,3	4,4
Estänyt liikkumasta, tarttunut kiinni, tyrkkinyt tai töninyt	8,4	7,4	9,5	17,5	9,1	7,7	7,4	4,8	4,2
Läimäissyt	5,1	5,1	5,0	10,2	5,0	3,6	4,4	3,7	3,4
Repinyt hiuksista	2,5	1,9	3,1	6,3	0,8	1,2	2,2	1,9	2,7
Lyönyt nyrkillä	3,7	4,3	3,0	7,8	2,8	1,9	3,6	3,1	2,6
Lyönyt kovalla esineellä	1,5	1,5	1,4	2,0	1,0	0,6	1,5	1,6	2,2
Potkinut tai kuristanut	3,1	2,9	3,3	5,4	3,0	2,5	2,9	2,6	2,1
Käyttänyt jotakin asetta	1,2	1,4	1,0	1,7	0,5	0,6	1,1	1,5	2,0
Pakottanut sukupuoliyhteyteen	1,2	1,1	1,3	1,8	0,6	0,2	1,1	1,5	2,2
Pakottanut muuhun seksuaaliseen kanssakäymiseen	1,2	1,1	1,2	1,8	0,5	0,2	1,1	1,4	2,1
Yrittänyt pakottaa sukupuoliyhteyteen tai muuhun seksuaaliseen kanssakäymiseen	1,5	1,0	2,0	2,6	1,1	0,5	1,2	1,5	2,2
Käyttänyt muunlaista fyysistä väkivaltaa	2,4	3,2	1,2	3,4	2,0	1,7	2,9	2,0	2,4
n	7 615	3 398	4 217	444	956	919	1 285	1 993	2 018

Liitetaulukko 2 Vuoden aikana omaisuusrikoksen kohteeksi joutuminen sukupuolen ja iän mukaan (%)

	Kaikki	Sukupuoli		Ikä					
		Mies	Nainen	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74
Auto varastettu*	1,4	1,6	1,1	0,7	0,9	1,3	1,9	1,5	1,5
Autosta varastettu tavaroita tai auton osia*	4,8	5,6	3,8	5,0	4,3	3,8	6,6	4,3	4,5
Autoon kohdistunut ilkivaltaa tai se on vahingoittunut murtovirtuksessa*	8,5	9,1	7,7	8,1	7,8	7,2	10,4	8,6	8,2
n (auto käytössä)	6 200	2 976	3 224	292	731	831	1 104	1 656	1 586
Moottoripyörä, skootteri tai mopo varastettu*	3,1	3,7	2,2	5,4	0,0	2,8	3,6	1,4	2,7
n (moottoripyörä tms. käytössä)	1 195	677	518	89	108	215	356	283	144
Polkupyörä varastettu*	13,7	13,0	14,3	19,0	13,1	10,8	15,5	11,8	11,4
n (polkupyörä käytössä)	6 101	2 738	3 363	365	814	801	1 092	1 612	1 417
Murto tai varkaus (myös yritys) vakituisesta asunnosta	1,6	1,7	1,6	1,1	1,6	1,2	2,2	1,9	1,9
Murto tai varkaus (myös yritys) varastoilasta, kellarista tai vintistä	4,4	4,4	4,7	2,6	4,4	3,6	5,6	5,5	5,4
n	7 508	3 375	4 133	438	952	917	1 274	1 950	1 977
Murto tai varkaus (myös yritys) vapaa-aian asunnosta*	4,8	4,6	5,0	1,5	2,3	3,7	4,3	6,1	6,1
n (vapaa-aian asunto käytössä)	2 338	1 097	1 241	47	129	223	389	748	802
Muuhun omaisuuteen kuin autoon kohdistunut vahingoitko	4,7	4,6	4,8	7,7	3,6	4,5	5,5	3,6	3,2
Varastettu henkilökohtaista omaisuutta kodin ulkopuolella ¹	6,0	5,6	6,5	9,2	5,2	4,5	7,0	5,1	4,9
Kuluttajapetos ²	7,9	8,3	7,6	10,1	8,1	9,3	8,3	6,8	4,5
Maksuvälinepetos ³	1,8	1,9	1,6	0,9	1,9	2,0	2,7	1,8	0,8
Identiteetti varastettu rikoksen suorittamiseksi	1,4	1,7	1,0	0,7	1,0	1,3	2,3	1,6	1,2
Muu omaisuusrikos	2,5	2,6	2,3	2,5	1,9	2,6	3,2	2,5	1,9
n	7 508	3 375	4 133	438	952	917	1 274	1 950	1 977

* Osuus laskettu vain niiden osalta, joilla oli ko. kulkuneuvo tai asunto käytössään.

¹ Esimerkiksi lompakko, luottokortti tai matkapuhelin.² Petkuttu ostateissa tavaraa tai palveluja, eli tuote ei vastannut sitä mistä oli sovittu, tai ei saanut tavaraa tai palvelua vaikka siitä oli maksettu.³ Pankki- tai luottokorttia käytetty ilman lupaa tai tiliä on anastettu rahaa muulla tavoin.